

BESLUT

Datum
2004-11-30Ärendenummer
511-499-04

**ÄNDRING AV BESLUT OM NATURRESERVATET KRONAN PÅ
FASTIGHETEN MÖCKELSNÄS 1:1 I STENBROHULTS SOCKEN,
ÄLMHULTS KOMMUN**

BESLUT

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 5 § tredje stycket miljöbalken (1998:808) om ändringar i beslutet för naturreservatet Kronan (Länsstyrelsens beslut 1985-10-21 med diarienummer 11.1211-423-82)

Ändringarna innebär en revidering och modernisering av innehållet i ovannämnda beslut. På grund härav skall följande gälla för naturreservatet Kronan.

För att uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet, se nedan under RESERVATSFÖRESKRIFTER.

Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan (bilaga 2) för reservatets långsiktiga vård.

Länsstyrelserna utser Skogsvårdsstyrelsen Jönköping-Kronoberg till förvaltare av reservatet.

Syftet med reservatet är att bevara och skapa livsmiljöer för de växt- och djurarter som är knutna till naturskogsartad ädellövskog med gamla grova träd och död ved, så att dessa arter kan leva vidare och öka i mängd. Naturvärdena skall bevaras och utvecklas i takt med att skogen blir äldre så att andelen grova träd och mängden grövre död ved ökar. Kronorna på vissa äldre träd, främst ek, skall ges möjlighet att utvecklas. Skogen skall förhindras att bli barrblandad.

BESLUT

Datum
2004-11-30

Ärendenummer
511-499-04

Allmänhetens möjligheter till rekreation och friluftsliv i området skall främjas, samtidigt skall landskapsbilden på vissa ställen göras mer tilltalande och skönhetsvärdena förstärkas i den utsträckning det är förenligt med bevarandet av naturvärdena. Minnesmärken skall synliggöras på ett varsamt sätt utan att naturvärden i området riskerar att förstöras.

Målen skall nås genom att ädellövsbogen lämnas för fri utveckling med undantag för borttagande av barrplantor, smärre siktröjningar och försiktig huggning kring vissa äldre ädellövträd. I anslutning till angränsande jordbruksmark skall ett bryn skapas.

Reservatet skall under stort hänsynstagande till flora och fauna, vara tillgängligt för vetenskaplig forskning.

Länsstyrelsen upphäver beslutet den 21 oktober 1985 med dnr 11.1211-423-82 såvitt avser syftet med reservatet, reservatsföreskrifter, skötselplan och naturvårdsförvaltaren. Det innebär att beslutet den 21 oktober 1985 fortfarande gäller såvitt avser förklaringen av Kronan som naturreservat.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden i naturreservatet

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. bedriva täkt, spränga, schakta, gräva eller utfylla;
Anm: Underhåll av befintligt dike, norr om åkern, i anslutning till vägen, kan ske efter samråd med naturvårdsförvaltaren.
2. anordna upplag;
3. uppföra helt ny eller ändra befintlig byggnad eller annan anläggning;

Anm: Återuppbyggnad av utsiktstornet på ursprunglig plats och med ursprungligt utseende kan ske efter godkännande av Länsstyrelsen.

4. dra fram nya luft eller markledning; Anm: Underhåll av befintliga ledningar får ske efter samråd med naturvårdsförvaltaren.
5. använda kemiska bekämpningsmedel, konstgödsel, kalk eller andra kemiska preparat;
6. avverka, plantera, så, röja eller utföra annan skogsvårdande åtgärd; Anm: Underhåll av befintlig ledningsgata, samt avverkning av hindrande träd längs väg och åkerkant samt i och i direkt anslutning till minnesmärkena får ske efter samråd med naturvårdsförvaltaren.
7. skada levande eller döda träd och buskar eller annan växtlighet; Anm: Markägaren får plocka svamp och bär för husbehov.
8. sätta upp affisch, tavla skylt eller därmed jämförlig anordning.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar iordningställs och åtgärder vidtas:

1. utmärkning av reservatsgräns och information om reservatet som framgår av fastställd skötselplan, bilaga 2;
2. att de skötselåtgärder vidtas inom reservatet, som framgår av fastställd skötselplan, bilaga 2;
3. iordningställande av anordningar för allmänheten som anges i fastställd skötselplan, bilaga 2;
4. åtgärder för vetenskaplig undersökning som i förväg godkänts av Länsstyrelsen.

C. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom området (gäller för såväl allmänheten som ägare av mark och innehavare av särskild rätt till marken)

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning, exempelvis genom att gräva, borra, måla, mejsla eller på annat sätt skada berghällar, block eller dylikt;
2. framföra eller parkera motordrivet fordon eller släpvagn annat än på iordningställd parkeringsplats;
3. rida utanför markerade stigar eller på markerade stigar när det finns risk för att skador uppstår t.ex. vid regn- och tjällossningsperioder.
4. tälta eller övernatta i husbil eller husvagn;
5. anordna orienteringskontroller eller snitslande spår;
6. bedriva tävlings-, övnings-, lägerverksamhet eller dylikt i reservatet;
7. sätta upp tavla, skylt, plakat, affisch eller liknande anordning;
8. göra upp eld;
9. plocka eller gräva upp ris, örter, svampar, mossor och lavar annat än bär och svamp för husbehov;
10. fånga eller samla in insekter, snäckor, maskar eller andra djur;
11. på ett störande sätt använda radioapparat, bandspelare, musikinstrument eller därmed jämförlig anordning;

BESLUT

Datum
2004-11-30

Ärendenummer
511-499-04

12.medföra ej kopplad hund eller annat lösgående husdjur;

13.störa djurlivet exempelvis genom närgånget uppträdande vid boplats eller liknande.

Från föreskrifterna C: 9, 10 och 13 undantas åtgärder för vetenskaplig undersökning som i förväg godkänts av Länsstyrelsen.

Föreskrifterna under A, B och C utgör inte hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet enligt fastställd skötselplan, bilaga 2.

Föreskrifterna under C träder i kraft den dag som framgår av kungörandet i länets författningssamling och i ortstidning. Föreskrifterna gäller även om de överklagas.

Utöver ovan angivna föreskrifter gäller annan lagstiftning bl.a. miljöbalken, jaktlagstiftning, terrängkörningslagen och kulturminneslagen.

ADMINISTRATIVA DATA

Namn: Kronan

Objektnr: 0702030

Kommun: Älmhult

Församling: Stenbrohult

Läge: Ca 120 m söder om Möckelsnäs Herrgård, ca 1,6 km SV om Stenbrohults kyrka

Gränser: Enligt karta, bilaga 1

Areal: 9,1 ha

Fastigheter: Del av Möckelsnäs 1:1

Sakägare: Se sakägarförteckning, bilaga 4

BESLUT

Datum
2004-11-30

Ärendenummer
511-499-04

Förvaltare: Skogsvårdsstyrelsen Jönköping-
Kronoberg

Ekonomisk karta: 04359

Riksobjekt nr: NRO07011 (naturvård), FG2
(friluftsliv)

Natura 2000,
typ: SCI
områdeskod: SE0320110
artkod: 1383, Hårklomossa (*Dichelyma
capillaceum*)
naturtypskod: 9020, Boreonemoral, äldre
naturliga ädellövskogar av
fennoskandisk typ med rik
epifytflora (5,1 ha),
9160, Ek-avenbokskog av
buskstjärnblomma-typ (4,0 ha)

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Möckelsnäs är en halvö i sjön Möckeln. Området kring Möckeln har utpekats som en trakt med särskilt värdefulla lövskogsområden. Reservatet omfattar ett ädellövskogsområde söder om Möckelsnäs herrgård. Inom området finns en grönstenshöjd, vars högsta punkt ligger ca 30 meter över sjön Möckelns yta. På vissa delar av höjden går berget i dagen.

Området är bevuxet med ädellövskog. Skogen är enligt klassificeringen i Natura 2000 av typerna blandädel-lövlund och ek-hasselund. Skogen domineras av ek och avenbok med inslag av lind, alm, hassel, bok, lönn, björk, al, asp och sälg. Träden är av varierande ålder. Inom området finns en rik förekomst av äldre, grova lövträd framförallt ek, avenbok och lind. De grova träden är väl spridda över området. Här finns även rikligt med håll- och mulmträd. Dessa träd utgör en viktig livsmiljö för vedlevande organismer såsom lavar, svampar och insekter. Kronan är ett mycket värdefullt skogsområde för ovanliga svamparter. Särskilt intressant är fynden av sällsynta svampar som är beroende av ett högt pH och som i övriga Sverige främst förekommer i kalkrika trakter. Exempel på några sådana arter är;

BESLUT

Datum
2004-11-30

Ärendenummer
511-499-04

svartnande kantarell, skruvbusksvamp, saffranfingersvamp, grön rödhätting och droppklibbskivling.

Fältskiktet är av lundartadkaraktär och näringskrävande kärlväxter som blåsippan, lungört, storrams, lundarv, vårärt och trolldruva samt det för regionen sällsynta gräset långsvingel förekommer. Under våren blommar även vitsippan rikligt i hela området.

Vissa delar av Kronan utgörs av igenväxande före detta ängs- och betesmarker. Inom området finns fossil åkermark i form av terrasserade åkrar med åtskilliga odlingsrösen.

Kronans blockiga branter hyser en intressant ormbunks- och mossflora. På halvön finns även vetenskapliga referensområden för olika organismgrupper bl.a. landmollusker (sniglar och snäckor).

Inom området finns fornlämningar och andra kulturspår som ger indikationer på hur marken utnyttjats i äldre tider.

Kronan utgör en viktig del av det nätverk av värdefull och i vissa delar skyddad natur som finns i Möckelnområdet.

(För mer detaljerad beskrivning av natur- och kulturmiljö, samt friluftsliv, se vidare skötselplanen)

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Den 21 oktober 1985 bildades naturreservatet Kronan. Ett område på 9,3 ha förklarades som naturreservat enligt 7 § naturvårdslagen. Grund för beslutet, reservatsföreskrifter, skötselplan och naturvårdsförvaltare fastställdes.

I beslutet angavs bl.a. att syftet med naturvårdsförvaltningen skall vara att lämna en ädellövskog med intressant flora och fauna till fri utveckling, men förhindra att den blir barrblandad.

Beslutet är gammalt och nya kunskaper har tillkommit. Frågan om ändring av beslutet, föreskrifter-

BESLUT

Datum
2004-11-30

Ärendenummer
511-499-04

na och skötselplanen har väckts i samband med förvaltningen av området.

Förslag till nytt beslut, föreskrifter och skötselplan har under våren 2004 upprättats av Länsstyrelsen. Förslag till beslut, föreskrifter och skötselplan daterade 2004-06-07 har skickats till sakägarna, i detta fall markägarna. Länsstyrelsen har förelagt samtliga sakägare att framställa eventuell erinran inom viss tid. Några synpunkter eller erinringar från sakägarna har inte inkommit.

Förslaget till beslut, föreskrifter och skötselplan har skickats på remiss till SGU, Sydskraft, Kronobergs Ornitologiska förening, Älmhults kommun, Länsekologen på uppdrag av Miljö- och byggnämnden i Älmhults kommun, Skogsvårdsstyrelsen, Naturskyddsföreningen i Kronoberg, Linnébygdens Naturskyddsförening och Gillis Aronsson vilka har lämnat synpunkter på förslaget.

SGU meddelar i sitt yttrande att den diabasgång som finns i området inte har något kommersiellt värde för tillverkning av ornamentsten. Brytning av ornamentsten är därför inget motstående intresse som står i konflikt med reservatsföreskrifterna under A.1 som förbjuder täktverksamhet.

Sydskraft har i sitt yttrande meddelat att det för att ledningarnas säkerhet skall kunna bibehållas krävs åtgärder för drift och underhåll. Sydskraft vill förstärka anmärkningen under A.4 med texten "Bestämmelserna skall ej utgöra hinder för ledningsägaren att bibehålla, underhålla och förnya ledningar inom området". Under förutsättningar att befintliga ledningar och markkablar kan vara kvar i sitt nuvarande läge samt att åtgärder för drift och underhåll kan utföras vid behov, har man inte något att erinra mot naturreservatet.

Kronobergs Ornitologiska förening har i sitt yttrande meddelat att man vill understryka vikten av att ädellövskogen lämnas för fri utveckling och att undantag från detta, såsom de siktröjningar som nämns i skötselplanen, genomförs med stor försiktighet.

BESLUT

Datum
2004-11-30

Ärendenummer
511-499-04

Kommunstyrelsen i Älmhults kommun har i yttrande uttalat att en ändring av beslutet om naturreservatet Kronan är bra för att göra området mer attraktivt för allmänheten. Ridning i begränsad omfattning längs stigarna kan tillåtas utom under tjällossnings- och blötperioder.

Miljö- och byggnämnden i Älmhults kommun har meddelat att förslaget till skötselplan i huvudsak är bra men att förslaget för skötselpunkt A bör modifieras till att istället vidmakthålla ett trappstegbryn mot åkern, att ridning i området inte bör tillåtas och att död ved och vegetation inte bör tas bort från den gamla tennisbanan.

Skogsvårdsstyrelsen har i sitt yttrande bl.a. påpekat att det är önskvärt att det beskrivs att ridning kan komma i konflikt med andra besökskategorier och att trampsador kan uppstå. Som säkerhetsåtgärd föreslås att föreskrifterna under C.3 kan utökas med att ridning inte heller får ske i samband med att marken är blöt eller så att skador på stigen uppstår. Skogsvårdsstyrelsen anser att skötselmålen skall kompletteras med mätbara mål för t.ex. förekomst av död ved. Vid brynhuggningen i skötselåtgärd A, anser Skogsvårdsstyrelsen att huvuddelen av riset och veden bör transporteras bort. Under skötselåtgärd I, föreslår skogsvårdsstyrelsen att sista meningen under rubriken "skötselåtgärder" där det anges att röjning inte får förekomma i branten öster om terrassbildningen stryks. Skogsvårdsstyrelsen har även föreslagit införande av en ny skötselåtgärd, K, på den f.d. åkern i norr för att gynna vidkroniga, grova lövträd och hasselbuskar. Vidare föreslås att förbud mot cykling kan övervägas under C. Skogsvårdsstyrelsen har i sitt yttrande även föreslagit ett antal ytterligare mindre justeringar av beslutet och skötselplan vilka Länsstyrelsen huvudsakligen fört in i beslut och skötselplan.

Gillis Aronsson anser att det är anmärkningsvärt att man inte utökar reservatet genom att införliva närliggande nyckelbiotoper i samband med att beslutet görs om. Angående ridningen i reservatet anser Gillis att de enda alternativen är separata ridstigar eller att ridning inte alls tillåts i reservatet. Beträffande skötselinsats A, bedömer

BESLUT

Datum
2004-11-30

Ärendenummer
511-499-04

Gillis att det finns 3 vidkroniga ekar på ett avstånd av ca 20 meter från brynet som bör gynnas genom viss frihuggning. Brynhuggningen bör dock maximalt sträcka sig 10 meter in från nuvarande kantzon och de träd och buskar som framförallt bör lämnas kvar och gynnas vid huggningen är ek, lind (helst hela lindgrupper) och hassel. Strax öster om de 3 vidkroniga ekarna finns ytterligare 2 grova ekar som bör gynnas genom viss frihuggning. Gillis undrar även varför inte brynhuggning skall ske även mellan norra halvan av åkern och skogen då här finns värdefulla lindgrupper som bör gynnas genom frihuggning. Vidare ställs frågan om hur finansiering av en eventuell återuppbyggnad av utsiktstornet skall ske. Gillis har även i sitt yttrande föreslagit ett antal konkreta ändringar beträffande beskrivningen av svamparterna i reservatet som Länsstyrelsen fört in i beslut och skötselplan med tillhörande artlista.

Naturskyddsföreningen i Kronoberg uppger i sitt yttrande att man anser att det finns ett akut behov av att utvidga det nuvarande reservatet för att gynnsam bevarandestatus skall upprätthållas i framtiden. Naturskyddsföreningen motsätter sig på det bestämdaste de av Länsstyrelsen föreslagna skötselinsatserna. Att gynna rekreation bedöms som utomordentligt negativt om man skall bevara gynnsam bevarandestatus i området. Ek, lind och avenbok får absolut inte röjas bort. Däremot kan det på sikt behövas åtgärder som håller tillbaka bok och lönn. Något lövskogsområde på grönsten bör lämnas för friutveckling. Då Kronan har de äldsta träden och inte påverkats på mycket lång tid av gallring, anser naturskyddsföreningen att detta är det område som lämpar sig bäst för fri utveckling. Vidare anses att man p.g.a. områdets litenhet skulle kunna argumentera för besöksförbud i området, med undantag för att allmänheten bör få gå längs slingan i området. Ridning och cykling bör förbjudas. Man påpekar att området är ett mycket viktigt vetenskapligt referensområde för kärleväxter, trädlevande lavar, vedskalbaggar och häckande fåglar samt för skogsdynamik och död ved. Naturskyddsföreningen anser att området är mycket olämpligt för allmän rekreation och att detta bör strykas från reservatets syfte. Vidare bör det läggas till reservatets syfte att

BESLUT

Datum
2004-11-30

Ärendenummer
511-499-04

området skall användas för vetenskaplig forskning som inte skadar naturvärdena.

Linnébygdens Naturskyddsförening anser att namnet på reservatet bör ändras till Krunan. Det ursprungliga syftet med reservatet bör inte ändras och att förstärka möjligheter för rekreation och friluftsliv i området anses som synnerligen olämpligt. Att frihugga kronor på äldre träd bör inte ske inom området. Dock finns skäl att göra mycket försiktiga frihuggningar eller ringbarkning, men inte kring de träd som Länsstyrelsen föreslagit. Istället föreslås frihuggning kring de mycket gamla ekar som står öster och nordost om A. En brynzon bör skapas utanför det aktuella skogsbrynet. Vid punkten B behövs inga åtgärder då lindens krona växer fritt. Vid C kan boken ringbarkas. Vid D kan bokarna ringbarkas men avenbok och lindföryngring får inte tas bort. Vid punkterna E och J skall ingen frihuggning ske, men underväxt av bok och lönn kan ringbarkas. Vid F anser man det synnerligen olämpligt att hugga intill trädgården. Vid punkten G anser man att endast det som växer inuti järnstängslet skall tas bort, inte lindföryngringen intill. Vid punkten H kan det som växer inuti minnesmärket tas bort. Punkt I bör inte utföras utan besökare bör istället ledas ut på stenbryggan, om denna förbättras med grus. Det är mycket angeläget att utvidga naturreservatet. Föreningen har även uttryckt sin bestörtning över den kraftiga skada som föreningen anser att ridningen har åstadkommit på stigar och trädrötter i området och föreningen anser därför att ridning genast måste förbjudas i reservatet. De av Länsstyrelsen föreslagna skötselinsatserna anser man skadar naturvärdena i området och har som skäl anfört följande: risk för vindfällning av äldre träd, att marken kan torka ut om öppningar tas upp i krontaket och att det finns risk för att främmande trädgårdsväxtarter som jättebalsamin, att vandra in i reservatet och konkurrera ut ursprunglig vegetation. Föreningen anser vidare att diket i naturreservatets västra gräns bör läggas igen istället för att underhållas och att en återuppbyggnad av utsiktstornet är olämplig eftersom väg fram till tornet saknas och att trädens höjd har ökat med minst 5 meter sedan tornet var i funktion. Att ta bort vindfällda träd från den f.d. tennisbanan

BESLUT

Datum
2004-11-30

Ärendenummer
511-499-04

skadar naturvärden och man anser att det bara är bra om det fula betongfundamentet döljs så snabbt som möjligt.

Förslaget har även skickats på remiss till Smålands Museum, Stenbrohults Hembygdsförening, Växjö Mykologgrupp, Möckelsnäs Herrgård, Ulf Arup, Stefan Ekman & Ingvar Kärnfelt, Ekuddens Herrgård och Ridläger och Möckeln m fl sjöars fiskevårdsområdesförening. Dessa har inte lämnat några synpunkter på förslaget eller meddelat att de inte haft något att erinra mot förslaget.

Under våren 2004 har även Lantmäteriet gjort en inmätning av reservatsområdet. Arealen för reservatsområdet har fastställts till 9,1 ha.

MOTIVERING

Området Kronan förklarades den 21 oktober 1985 som naturreservat med stöd av 7 § naturvårdslagen. Genom 2 § Lag (1998:811) om införande av miljöbalken upphävdes naturvårdslagen. Enligt övergångsbestämmelserna gäller dock samma områdesskydd som tidigare och de nya bestämmelserna i miljöbalken skall tillämpas för denna typ av äldre naturreservat fr.o.m. miljöbalkens införande den 1 januari 1999.

Enligt 7 kap 5 § 3 stycket miljöbalken får Länsstyrelsen om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövs ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, meddela beslut om detta.

Området Kronan har av Sveriges regering föreslagits att ingå i "Natura 2000" som är ett ekologiskt nätverk av naturområden i Europa. I området finns hårklomossa (*Dichelyma capillaceum*) som är en prioriterad art i EU's art- och habitatdirektiv.

Syftet med reservatet har angetts ovan. Kronan ingår som del i ett större område kring Möckeln som är av riksintresse för naturvärden (objektnummer NRO07011), enligt Naturvårdsverkets beslut 1988-09-19 och 2000-02-07. Området är även av riksintresse för friluftslivet (objektnummer FG 07-02), enligt Naturvårdsverkets beslut 1988-09-19. Områden av

BESLUT

Datum
2004-11-30

Ärendenummer
511-499-04

riksintresse för naturvård och friluftsliv skall enligt hushållningsbestämmelserna i 3 kap 6 § MB skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön.

Området Taxås-Möckelsnäs har i länets naturvårdsprogram erhållit klass 1 (särskilt stora naturvärden) i en tregradig skala, där klass 1 är det högsta värdet. I översiktsplanen för Älmhults kommun (antagen 1992-02-03) är det aktuella området utpekade som ett område med särskilt stora naturvärden och som är av stor betydelse för det rörliga friluftslivet.

Kronan har inte nyckelbiotopinventerats av Skogs- och vårdsstyrelsen eftersom området vid inventeringen redan var skyddat.

Länsstyrelsen har funnit att vissa gamla, grova träd, främst ekar, men även någon enstaka lind, alm och lönn, är i behov av att gynnas så att kronorna blir fria från konkurrerande vegetation samtidigt som träden synliggörs för besökare. Södra delen av åkern är i behov av viss brynskötsel. I östra delen av området, vid stigmarkering nr 15, finns även ett behov av en smärre siktröjning ned mot sjön. Det föreligger även visst röjningsbehov i och i nära anslutning till det norra minnemärket, samt runt den stora ihåliga linden vid stigmarkering nr 11.

Länsstyrelsen har tagit ställning till inkomna synpunkter och fört in ändringar i beslut och skötselplan. Här nedan redovisas och motiveras de synpunkter som inte lett till förändring i förhållande till det remitterade beslutsförslaget, endast delvis lett till förändring eller där uppfattningen i remissvaren skiljer sig åt.

Länsstyrelsen gör bedömningen att de åtgärder som tillåts enligt punkterna A.4 och A.6 innefattar de åtgärder Sydkraft begär skall få utföras. Länsstyrelsen anser även att samråd med förvaltaren är nödvändigt innan åtgärderna utförs.

Länsstyrelsen är medveten om att den f.d. tennisbanan inom området inte är en särskilt vacker syn varken med eller utan död ved. Den får dock

BESLUT

Datum
2004-11-30

Ärendenummer
511-499-04

betraktas som ett kulturspår. Länsstyrelsen anser att den döda veden på tennisbanan kan flyttas till annan solexponerad plats inom reservatet och att detta inte menligt påverkar de biologiska värdena.

Länsstyrelsen har inga uppgifter om att ridningen i nuvarande omfattning i området inte skulle vara förenligt med allmänhetens besök. Ridningen i området innebär en mekanisk påverkan på området i form av tramp. Vegetationen utsätts för slitage samtidigt som trampen kan ha störande inverkan bl.a. på landmolluskfaunan. Vid blöt- och tjällossningsperioder är risken för skador extra stor. Det finns uppgifter om problem med spårbildning och slitage som orsakats av ridning i området. Länsstyrelsen har gjort bedömningen att skador kan undvikas genom att ridning inskränks till anlagda stigar och ej får ske när det finns risk för att skador uppstår, t.ex. under blöta perioder och vid tjällossning. Länsstyrelsen anser dock inte att ridning utanför markerade stigar eller ridning när det finns risk för att skador uppstår, är förenligt med bevarandet av naturvärdena i området. Om det uppstår skador trots dessa inskränkningar, är Länsstyrelsen beredd att överväga att utöka förbudet.

Länsstyrelsen anser det inte visat att cykling inom området har orsakat några skador på naturmiljön. Länsstyrelsen anser att ett förbud för närvarande är mer ingripande än vad som behövs för att syftet med skyddet skall kunna nås. Om problem med cykling inom området skulle uppstå är Länsstyrelsen beredd att överväga ett sådant förbud.

Beträffande förslag om att införa mätbara skötsel mål av t.ex. död ved, går det inte att exakt beräkna hur stora mängder död ved som krävs för att gynnsam bevarande status skall uppnås. Länsstyrelsen anser att kostnaderna för denna typ av mätning inte är försvarbar i denna typ av område där all död ved som produceras skall lämnas kvar inom området.

Den brynrojning, skötselinsats A, som Länsstyrelsen beskrivit, skall utföras i en mycket försiktig och begränsad omfattning. Små träd och buskar skall successivt övergå till större och större träd. Länsstyrelsen anser därmed att det inte medför något

BESLUT

Datum
2004-11-30

Ärendenummer
511-499-04

större problem att flytta avverkningsresterna till annan del inom reservatet.

Synpunkter har framförts om att de av Länsstyrelsen föreslagna skötselinsatserna medför risk för vindfällning av de äldsta träden, att marken kan torka ut om öppningar tas upp i krontaket och att det finns risk att främmande arter kan vandra in och konkurrera ut ursprungligen skyddsvärda arter. De av Länsstyrelsen föreslagna skötselinsatserna, som endast skall ske punktvis, är av mycket begränsad omfattning. Risken för ovan angivna skador bedöms därför som liten. Länsstyrelsen gör bedömningen att dessa punktvisa skötselinsatser inte påtagligt ökar risken för att nya arter skall vandra in. Om så ändå skulle ske, får dessa tas bort inom ramen för skötselplanen.

För att de biologiska värdena inte skall missgynnas, anser Länsstyrelsen beträffande skötselåtgärd I, att endast något enstaka ungt träd i branten öster om terrassbildningen får tas bort för att förbättra sikten ned mot sjön Möckeln.

En utökning av naturreservatet Kronan finns med i Länsstyrelsens plan för säkerställandearbete som ett utredningsområde som Länsstyrelsen skall arbeta med efter 2005.

Skogen som gränsar till norra delen av åkern växer i en brant. Länsstyrelsen anser att en brynhuggning längs med norra halvan av åkern skulle kunna komma att missgynna de organismer i branten som är beroende av en fuktig miljö. Det är inte heller aktuellt att skapa ett skogsbryn utanför det aktuella området längs med södra halvan av åkern. Att anlägga ett skogsbryn utanför det nuvarande, skulle innebära en utökning, utanför reservatets nuvarande gräns. Skötselplanen kan inte omfatta skötselåtgärder utanför reservatets gräns då detta skulle komma att innebära nya avtal om intrångsersättningar.

Beträffande en eventuell återuppbyggnad av utsiktstornet har Länsstyrelsen inte planerat att använda skötselmedel till detta. Avsikten är att göra en återuppbyggnad möjlig, om andra finansiärer finns. Ett eventuellt uppförande av ett torn kan endast ske

BESLUT

Datum
2004-11-30

Ärendenummer
511-499-04

under förutsättning att särskild hänsyn tas till naturmiljön. Platsen för det eventuella tornet utgörs idag av en hårdgjord yta.

Diket vid reservatets västra gräns tillkom före reservatets bildande. Länsstyrelsen gör bedömningen att det befintliga diket inte nämnvärt påverkar dagens naturmiljö. Underhåll av diket kräver dock samråd med förvaltaren och i samband med detta tas ställning till den påverkan på naturmiljön som detta kan komma att medföra.

Synpunkter har framförts på att ändra namnet på reservatet från Kronan till Krunan. I samband med reservatets bildande 1985 framförde markägarna önskemål om att området skall benämnas Kronan vilket enligt deras uppgift även skall vara det ursprungliga namnet för området vilket framgår av historiska dokument.

Kronan är beläget i direkt anslutning till Möckelsnäs Herrgård som årligen tar emot en stor mängd besökare. Dessa kommer troligen att öka ytterligare inom en överskådlig framtid. Områdets belägenhet, begränsade storlek och tilltalande natur gör att alltfler människor söker sig till reservatet. Länsstyrelsen anser det angeläget att i största möjliga utsträckning försöka förena naturvärdenas bevarande med människans upplevelse av naturens skönhet och en tilltalande landskapsbild i området. Länsstyrelsen anser därför att detta bör finnas inskrivet i reservatets syfte. Genom att ta hand om och leda besökare i reservatet till utmärkta stigar undviks negativ påverkan på känsliga delar av naturmiljön. Samtidigt ges besökarna möjlighet till upplevelser, rekreation och friluftsliv.

De av Länsstyrelsen föreslagna skötselinsatserna A-J utgör i huvudsak mycket begränsade, punktvisa insatser utmed stigslingan för att tydliggöra och förstärka upplevelsevärdena vid vissa punkter som beskrivits i foldern "Ströva och upptäck livet på Kronan". Länsstyrelsen bedömer att insatserna är förenliga med reservatets huvudsyfte genom att områdets biologiska värden gynnas, främst genom att variationen i området ökar.

BESLUT

Datum
2004-11-30

Ärendenummer
511-499-04

Länsstyrelsen anser att ringbarkning på grövre träd är en lämplig metod att använda för att åstadkomma stående död ved. Länsstyrelsen bedömer dock att metoden är mindre lämplig att använda på den klena underväxten i området då detta motverkar synliggörandet av grövre ekstammar.

Länsstyrelsen anser att den föreslagna nya skötselåtgärden K inte är lämplig på grund av att syftet med reservatet i huvudsak är att lämna ädellövslogen i området för fri utveckling, vilket även omfattar den f.d. åkern i reservatets norra del.

Länsstyrelsen delar Naturskyddsföreningens åsikt om att något lövskogsområde på grönsten bör lämnas för fri utveckling och att Kronan är ett lämpligt sådant. Huvuddelen av Kronan kommer därför även fortsättningsvis att bevaras för fri utveckling.

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap 25 § miljöbalken, att de ändrade reservatsföreskrifternas utformning innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten. Ändringen av reservatsbeslutet är förenlig med miljöbalkens mål i 1 kap. 1 § och bestämmelserna om hushållning med mark och vatten i 3 och 4 kapitlet miljöbalken samt med översiktsplanen för Älmhults kommun.

FÖRORDNANDE OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Länsstyrelsen förordnar, med stöd av 16 § delgivningslagen (1970:428), att delgivning av detta beslut skall ske genom kungörelse. Kungörelsen skall inom 10 dagar införas i tidningarna Smålandsposten och Smålänningen.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen, Kungsgatan 8, Växjö.

Delgivning skall anses ha skett på tionde dagen efter dagen för detta beslut, förutsatt att kungörelsen inom den tiden införas i ovannämnda tidningar.

BESLUT

Datum
2004-11-30

Ärendenummer
511-499-04

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas genom skrivelse till Regeringen. Överklagandet skall dock skickas in till Länsstyrelsen i Kronobergs län, 351 86 VÄXJÖ. Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet senast den 3 januari 2005 annars kan inte Regeringen pröva överklagandet.

Överklagandet bör innehålla följande:

- hänvisning till detta beslut, dnr 511-499-04
- vad som skall ändras
- namnteckning, namnförtydligande och adressuppgifter
- eventuella handlingar som stöder överklagandet

UPPLYSNINGAR

Beslut i ärendet har fattats av Landshövdingen Lars-Åke Lagrell.

I handläggningen av ärendet, i vilket byrådirektören Anette O Andersson varit föredragande har även länsrådet Claes Sjöblom, miljövårdsdirektören Carl-Philip Jönsson, biträdande länsarkitekten Gunnel Henriksson, chefsjuristen Olof Bernstone och länsantikvarien Margit Forsström närvarit.

Lars-Åke Lagrell

Anette O Andersson

BESLUT

Datum
2004-11-30

Ärendenummer
511-499-04

Delgivningssätt

Beslutet skall kungöras i länets författningssamlingar samt i ortstidning enligt 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Gränsbeskrivning
4. Sakägarförteckning
5. Miljöbalkens regler om naturreservat
6. Förekomst av hotade arter, signalarter och arter i EU:s art- och habitatdirektiv samt fågeldirektiv
7. Sändlista